

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: **Ústecké šrouby, z. s.**, IČO: 04316509,
sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem,
zastoupený advokátkou JUDr. Petrou Humlíčkovou, Ph.D.,
sídlem Na Výsledku I 1523/3, 140 00 Praha 4,

proti
žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor životního prostředí
a zemědělství**,
sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2018, č. j. 111/ZPZ/2018/ODP-499,
JID: 28914/2018/KUUK,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím právní zástupkyně domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2018, č. j. 111/ZPZ/2018/ODP-499, JID: 28914/2018/KUUK, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu v Bílině, odboru stavebního úřadu a životního prostředí – ochrana přírody a krajiny životního prostředí, (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 12. 10. 2017, č. j. OŽP/39311/K-04,03/2017. Správní orgán prvního stupně svým rozhodnutím povolil Severočeským dolům a. s. (dále jen „žadatel“) dle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, (dále jen „zákon o ochraně přírody“) pokácení 101 ks topolu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

kanadského, 7 ks břízy bělokoré, 1 ks vrby křehké, 2 ks javoru klen a 1 ks dubu letního na p. p. č. „X“ a „X“ v k. ú. „X“ s tím, že kácení bude provedeno v době vegetačního klidu, tj. od 1. 1. do 31. 3. nebo od 1. 11. do 31. 12. příslušného kalendářního roku, nejpozději však do konce roku 2018 s tím, že aktuálně před kácením dřevin je nezbytné provedení vizuální kontroly dřevin z hlediska případného zahnízdění ptáků, zejména v období od 1. 3. do 31. 3. Dále byla tímto rozhodnutím správního orgánu prvního stupně uložena povinnost provedení náhradní výsadby. Žalovaný k odvolání žalobce žalobou napadeným rozhodnutím změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, že výrok č. II. o uložení náhradní výsadby vypustil a dále rozhodl, že ostatní části rozhodnutí zůstávají v platnosti.

Žaloba

2. V žalobě podané dne 9. 4. 2018 žalobce namítal, že v řízení nebyl náležitě zjištěn skutečný stav věci ani dostatečně vyhodnocen estetický a funkční význam dřevin a dále nebylo provedeno vážení zájmů ani určena ekologická újma. Dále uvedl, že nebyly zjištěny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu – zvláště chráněných druhů živočichů. Žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je překvapivé, neboť bez náhrady ruší výrok o uložení náhradní výsadby.
3. V doplnění žaloby ze dne 26. 4. 2018 žalobce uvedl, že napadená rozhodnutí jsou zčásti nepřezkoumatelná, neboť prvostupňové rozhodnutí bez jakéhokoli zdůvodnění stanovuje podmínku, že kácení bude provedeno v době vegetačního klidu, tj. od 1. 1. do 31. 3. nebo od 1. 11. do 31. 12. příslušného kalendářního roku, nejpozději však do konce roku 2018, a žalovaný dospěl k závěru, že toto rozhodnutí obsahuje řádný výrok i odůvodnění. Žalobce k tomu uvedl, že tato podmínka je v rozporu s 68. podmínkou závazného stanoviska EIA ze dne 29. 7. 2010, č. j. 65971/ENV/10, které je součástí spisu, a kterým byl žalovaný i správní orgán prvního stupně vázán, podle kterého musí být veškeré zásahy do biotopů prováděny mimo dobu hnízdění ptáků, tj. mimo období 1. 3. až 31. 7. Rozhodnutí však umožňuje kácet i v období od 1. 3. - 31. 3., aniž by byl rozpor se závazným stanoviskem jakkoliv vysvětlen.
4. Žalobce dále namítl, že žalovaný v napadeném rozhodnutí řádně nevyhodnotil funkční a estetický význam dřevin, když pouze obecně odkázal na předcházející úřední činnost a předešla řízení, aniž by tato řízení a míra zjišťování estetického funkčního významu konkrétních dřevin byla jakkoliv blíže určena. Jako jediné hledisko estetického a funkčního významu byla využita vzdálenost dřevin a související prolínání korun a aniž by bylo blíže hodnoceno, byl z něj dovozen závěr o nízkém estetickém významu dřevin. Dále žalobce argumentoval tím, že žalovaný neprovedl ohledání na místě, což vyvolává důvodné pochybnosti za situace, kdy odvolací orgán bez ohledání na místě dospěje k odlišným závěrům o estetickém a funkčním významu dřevin, než ke kterým dospěl správní orgán prvního stupně. Vážení obou zájmů pak dle žalobce absentuje v obou rozhodnutích správních orgánů.
5. Žalobce dále namítl, že nebyly zjištěny všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, jelikož nebyl v rámci řízení proveden zoologický průzkum. Žalovaný konstatoval, že v rámci průběžně prováděných průzkumů předpolí dolu Bílina nebyl v tomto prostoru identifikován výskyt zvláště chráněných druhů vázaných na dřeviny, avšak bez bližší identifikace průzkumů. Podle názoru žalobce měly být okolnosti důležité pro ochranu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

veřejného zájmu pečlivě zkoumány tím spíše, že rozhodnutí je v rozporu s 68. podmínkou závazného stanoviska EIA.

6. Žalobce dále uvedl, že pokácením stromů vznikne ekologická újma, což oba správní orgány připouští i přes nedostatečné vyhodnocení estetického a funkčního významu dřevin, avšak výrok ukládající povinnost náhradní výsadby byl zrušen s odůvodněním, že náhradní výsadba nekompensovala ekologickou újmu v místě a čase jejího vzniku a újma bude v budoucnu kompenzována rekultivací všech ploch. Žalobce má za to, že toto odůvodnění nemá oporu v zákoně a odporuje smyslu a účelu institutu náhradní výsadby. Navíc plánovaná rekultivace připadá v úvahu v horizontu desítek let a má zmírnit dlouhodobě negativní dopady těžby, nikoliv co nejdříve kompenzovat ekologickou újmu vzniklou kácením dřevin.
7. Podle názoru žalobce je rozhodnutí překvapivé, neboť otázka nutnosti náhradní výsadby nebyla mezi účastníky řízení sporná a žalovaný nedal účastníkům řízení možnost na jeho právní názor reagovat, čímž byla porušena dvojinstančnost správního řízení.

Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě stručně popsal průběh správního řízení. K námitce žalobce, že rozhodnutí správních orgánů jsou z části nepřezkoumatelná, uvedl, že podmínka č. 68 stanoviska EIA vychází z přílohy H5 dokumentace EIA a na základě textu této přílohy na straně 13 je identifikováno velké potenciální riziko usmrcování jedinců všech druhů vázaných na zájmové území, tedy nejen ptáků, ale též obojživelníků, plazů a jejich snůšek v souvislosti s veškerými zemními pracemi. Proto je na straně 213 této přílohy uvedeno doporučení, aby veškeré zemní práce byly omezeny na období mimo 1. 3. až 31. 7. V podmínce 68 stanoviska EIA je toto doporučení rozšířeno nejen na zemní práce, ale i na kácení dřevin. V praxi žalovaného i dalších orgánů ochrany přírody se však obvykle povoluje kácení dřevin v období jejich vegetačního klidu, tedy v období od 1. 11. do 31. 3. následujícího roku. V souladu se zásadou zakotvenou v § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „s. ř.“) bylo i v tomto případě správním orgánem prvního stupně povoleno provádět kácení v období do 31. 3., ale zároveň byla stanovena podmínka vizuální kontroly případného zahníždění ptáků jmenovitě v období od 1. 3. do 31. 3. Tímto byla zajištěna ochrana ptáků a fakticky také naplněna podmínka č. 68 stanoviska EIA tak, aby se zabránilo úhynu ptáků.
9. K námitce nedostatečného vyhodnocení estetického a funkčního významu dřevin žalovaný uvedl, že tato námitka je podrobně vypořádána v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, konkrétně na str. 2 – 4. K námitce, že žalovaný dospěl k odlišným závěrům o estetickém a funkčním významu dřevin než správní orgán prvního stupně, žalovaný uvedl, že funkční význam je vyhodnocen na str. 3 – 4 napadeného rozhodnutí a žalovaný dospěl ke stejnému závěru jako správní orgán prvního stupně, a tudíž jsou oba správní orgány v této otázce ve shodě. Ekologická újma byla vyhodnocena na straně 3 rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a na straně 4 žalobou napadeného rozhodnutí, kdy těžbu na dole Bílina nelze přesunout na jiné pozemky ani realizovat bez kácení předmětných dřevin, a tím je dán závažný důvod ke kácení dřevin v souladu s § 8 zákona o ochraně přírody.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

10. K námitce žalobce, že žalovaný porušil § 50 odst. 3 s. ř. tím, že nezjistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, žalovaný odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, ve kterém se ochranou veřejného zájmu podrobně zabýval. Dále poukázal na skutečnost, že Severočeské doly a. s. průběžně provádějí průzkumy předpolí dolu Bílina i průzkumy rekultivovaných ploch tak, jak jim to ukládají podmínky stanoviska EIA. Zpráva z průzkumů za poslední rok 2017 je dle žalovaného součástí správního spisu jako jeho příloha č. 5 a účastníci měli možnost se s ní seznámit a vyjádřit se k ní. Ochrana ptáků a jejich hnízd je pak zajištěna podmínkou prvoinstančního rozhodnutí provést vizuální kontrolu zahnízdění bezprostředně před provedením kácení dřevin.
11. K námitce žalobce, že v projednávané věci vznikne pokácením stromů ekologická újma, což připouští oba správní orgány, a to i přes nedostatečné vyhodnocení estetického a funkčního významu dřevin, když byl vypuštěn výrok ukládající náhradní výsadbu, žalovaný uvedl, že zrušení tohoto výroku je v žalobou napadeném rozhodnutí řádně odůvodněno, zejména tím, že není možné uložit náhradní výsadbu tak, aby kompenzovala ekologickou újmu. Navíc v minulosti již byla v územním obvodu města Bílina Severočeskými doly a. s. za kácení dřevin v předpolí dolu realizována náhradní výsadba stovek dřevin a další náhradní výsadbu není již kam umisťovat, proto nemohl správní orgán prvního stupně uložit konkrétní náhradní výsadbu, ale stanovil pouze počet dřevin s tím, že jejich druh a konkrétní umístění bude určeno později. Jelikož nebylo možné náhradní výsadbu konkretizovat, nezbylo žalovanému než náhradní výsadbu zcela zrušit. Skutečnost, že město Bílina nedisponuje vhodnými pozemky pro provedení náhradní výsadby, pak není podle žalovaného ničím překvapivým. Dále žalovaný uvedl, že probíhající těžba na dole Bílina prošla procesem posuzování vlivů na životní prostředí (EIA), kdy byly vyhodnoceny vlivy jak samotné těžby, tak souvisejících činností včetně kácení dřevin a úplné likvidace biotopů v předpolí dolu. Stanoviskem EIA pak byly stanoveny podmínky pro zmírnění dopadů těžby, které zahrnují i realizaci rozsáhlých náhradních výsadeb dřevin v blízkosti obcí. Lze tedy dle žalovaného konstatovat, že ekologická újma vzniklá nejen kácením dřevin, ale i samotnou probíhající těžbou, je v tomto konkrétním případě v maximální možné míře kompenzována výsadbami realizovanými v rámci plnění podmínek stanoviska EIA a v budoucnu také rekultivací všech ploch dotčených těžbou.
12. Žalovaný navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Posouzení věci soudem

13. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce se po řádném poučení, že může vyslovit souhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.
14. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

15. Před vlastním vypořádáním jednotlivých žalobních bodů soud připomíná, že soudní řízení je ve správním soudnictví ovládáno zásadou koncentrace, jež nachází svůj odraz v § 71 odst. 2 třetí větě s. ř. s., podle které může žalobce rozšířit žalobu na dosud nenapadené výroky rozhodnutí nebo ji rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby. Soud se proto může věcně zabývat jen těmi žalobními body, které byly uplatněny ve lhůtě dvou měsíců poté, kdy bylo napadené rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem (srov. § 72 odst. 1 s. ř. s.), tj. v projednávané věci do 9. 4. 2018, neboť napadené rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 9. 2. 2018. Projednání později uplatněných žalobních bodů by znamenalo nepřípustné porušení principu koncentrace řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 12. 2004, č. j. 1 Afs 25/2004-69, dostupný na www.nssoud.cz). Z těchto důvodů soud přezkoumal doplnění žaloby ze dne 26. 4. 2018 ve vztahu k uplatněným žalobními body ze dne 9. 4. 2018 a zjistil, že v tomto doplnění žalobce konkretizoval námitky uplatněné již ve včasné podané žalobě. Nad rámec v žalobě uplatněných námitek žalobce namítal pouze nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pro nedostatek odůvodnění doby povoleného kácení. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je však skutečnost, ke které přihlíží správní soudy z úřední povinnosti. Proto tuto námitku nepřezkoumatelnosti nelze považovat za opožděnou námitku a soud se s ní níže vypořádal.
16. V námitce týkající se přezkoumatelnosti předmětného správního rozhodnutí žalobce namítal nepřezkoumatelnost části rozhodnutí, podle které je umožněno kácení i v období od 1. 3. do 31. 3., ačkoliv podle podmínky č. 68 závazného stanoviska EIA musí být kácení prováděno mimo dobu hnízdění ptáků, tedy mimo období 1. 3. až 31. 7. Tvrzenou nepřezkoumatelnost žalobce spatřoval v tom, že se žalovaný ani správní orgán prvního stupně nevypořádal s tímto rozporům a nikterak tento rozpor nevysvětlil. Soud z rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zjistil, že výrok I. o povolení kácení obsahuje i druhý odstavec ve znění: *„V zájmu ochrany volně žijících druhů ptáků nedojde k úmyslnému poškozování nebo ničení jejich hnízd a vajec nebo odstraňování hnízd a k jejich úmyslnému usmrcování nebo odchytu jakýmkoli způsobem (nutnost dodržování ust. § 5a zákona). Aktuálně před kácením dřevin je nezbytné provedení vizuální kontroly dřevin z hlediska případného zabíhání ptáků, zejména v období od 1. března do 31. března.“* V závazném stanovisku EIA ze dne 29. 7. 2010, č. j. 65971/ENV/10, konkrétně v podmínce souhlasného stanoviska č. 68 je uvedeno: *„Veškeré zásahy do biotopů (zemní práce, skrývky kulturních vrstev, navážky zeminy, kácení dřevin apod.) musí být prováděny mimo dobu hnízdění ptáků, tj. mimo období 1. 3. až 31. 7. V případě potřeby kontinuální těžby i v době hnízdění je pak nutné vždy v předstihu odstranit veškerý biotop (vegetační kryt) na území, které má být v dané hnízdní době těženo.“* Soud se s námitkou žalobce neztotožnil, neboť je toho názoru, že správní orgán prvního stupně doplnil prodloužení doby kácení nad dobu uvedenou ve stanovisku EIA, právě druhým odstavcem výroku, ve kterém uložil povinnost žadateli, aby v období, kdy je předpoklad možného hnízdění ptáků, tedy od 1. 3. do 31. 3. vždy vizuálně posoudil, zda již ptáci nezahnízdili. Dále je nutno konstatovat, že tato námitka nebyla předmětem podaného odvolání, proto se touto námitkou nemohl žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí zabývat. Soud má s ohledem na shora uvedené za to, že z žalobcem uvedeného důvodu není rozhodně rozhodnutí správního orgánu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

prvního stupně ani žalovaného nepřezkoumatelné. Samotná doba vymezená výrokem ke kácení dřevin je pak odůvodněna již ve výroku tím, že se jedná o dobu vegetačního klidu dřevin.

17. Otázkou správnosti postupu správních orgánů při stanovení období pro kácení dřevin se soud nemohl zabývat, neboť to nebylo předmětem vznesených žalobních námitek.
18. Dále se soud zabýval i posouzením žalobou napadeného rozhodnutí, potažmo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve vztahu k existenci závažných důvodů pro pokácení předmětných dřevin, resp. rozsahem vymezení těchto důvodů v odůvodnění rozhodnutí a ve vztahu k otázce posouzení funkčního a estetického významu dřevin. Soud při posuzování těchto otázek zohlednil skutečnost, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a žalobou napadené rozhodnutí tvoří jeden celek a žalovaný se po doplnění dokazování ztotožnil se závěry prvostupňového rozhodnutí.
19. Podle § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody je ke kácení dřevin nezbytné povolení orgánu ochrany přírody, není-li dále stanoveno jinak. Povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin.
20. Na daný případ lze vztáhnout judikaturu Nejvyššího správního soudu, který opakovaně uvedl ve svých rozhodnutích, např. v rozsudku ze dne 26. 10. 2007, č. j. 4 As 10/2007-109, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 4 As 20/2008-84, že k posouzení důvodnosti pokácení dřevin svěřuje ust. § 8 odst. 1 věty druhé zákona o ochraně přírody orgánu ochrany přírody při rozhodování v těchto věcech správní uvážení. Správní orgán má tedy v tomto ohledu určitý prostor pro vlastní úvahu a tuto skutečnost musí správní soudy zohlednit. Podle ustálené judikatury (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42) má ovšem každé správní uvážení v právním státě své meze, které znemožňují uplatnění libovůle správního orgánu, přičemž správní soudy jsou povolány k tomu, aby přezkoumávaly, zda správní orgán tyto meze nepřekročil a správní uvážení nezneužil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). V daném případě jsou tyto meze stanoveny přímo zmiňovaným ustanovením zákona o ochraně přírody, podle něhož musí pro povolení pokácení dřevin existovat závažné důvody a musí mu předcházet vyhodnocení funkčního a estetického významu dřevin. Z rozhodnutí orgánu ochrany přírody tedy musí být patrné, jakou úvahou se správní orgán při posouzení těchto otázek řídil a zda význam těchto dřevin na straně jedné i závažnost důvodů pro jejich pokácení na straně druhé dostatečně zhodnotil. Jeho úvaha musí odpovídat zásadám logického myšlení a musí se, jak již bylo řečeno, pohybovat v zákonem vymezeném rámci.
21. Jak vyplývá nejen z ust. § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody, ale i z judikatury, byly správní orgány povinny jednoznačně hodnotit závažnost důvodů pro pokácení dřevin a současně zohlednit i jejich funkční a estetický význam. A právě estetickým hlediskem se soud zabýval nejprve.
22. Správní orgán prvního stupně ve vztahu k vyhodnocení estetického a funkčního významu dřevin, a vážení zájmů uvedl, že: *„Dřeviny navržené ke kácení rostou na pozemcích žadatele, mimo obydlenou oblast na odlehlé části v předpolí lomu a byly hodnoceny jako celek. Vzhledem k tomu, že se jedná o dřeviny rostoucí těsně u sebe s prolínajícími korunami, byl vyhodnocen estetický význam dřevin jako nízký. Znalost předmětných stromů určených ke kácení, vyplynula z úřední činnosti při rozhodnutích vydaných v předešlých řízeních. Zájmové území likvidace zeleně je dáno hranicí „otvírky, přípravy a dobývání lomu Bílina na období 2010 – 2030“ a proto není možné záměr provést na jiném místě. Dřeviny navržené k odstranění jsou v průměrném, některé i zhoršeném zdravotním stavu, u několika jedinců s výskytem plodnic Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.*

hub a výskytem tlakových vidlic, četné dutiny mohou poskytovat biotop pro různé druhy ptáků a bezobratlých, proto byl funkční význam vyhodnocen jako vysoký. Severočeské doly a. s. již v současné době provádí rozmísťování ptačích budek na vhodných již rekultivovaných plochách jako náhradu doupných stromů pro potřeby hnízdění ptáků. Jelikož se jedná o nepůvodní dřeviny (topol kanadský) s negativními účinky na domácí druhy a silnou schopností šíření, převažují tyto negativní vlivy nad pozitivní funkcí - funkční. U mladších jedinců se jedná o dřeviny, které nebyly v prostoru cíleně vysazeny (náletové dřeviny). Koruny dřevin se cca u ¾ jedinců dotýkají, případně prolínají a z tohoto důvodu není dostatečný prostor pro rovnoměrný rozvoj korun stromů. Z dlouhodobého hlediska by byly dřeviny na svém stanovišti neperspektivní. Kácením vznikne nízká ekologická újma.“ Žalovaný se poté v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí v otázce estetického a funkčního významu dřevin ztotožnil s obecným závěrem správního orgánu prvního stupně, ačkoliv jej shledal stručným. Z důvodu stručnosti prvostupňového rozhodnutí stran estetického a funkčního významu dřevin žalovaný v odvolacím řízení doplnil podklady o část dokumentace EIA pro záměr Plán otvírky, přípravy a dobývání lomu Bílina na období 2010 – 2030, Příloha H5 Biologické hodnocení předpolí lomu a o zprávu Severočeských dolů a. s. o plnění biologických podmínek EIA a POPD 2010 – 2030 dolů Bílina za rok 2017. Žalovaný k estetickému významu dřevin doplnil, že dřeviny rostou dost daleko od nejbližšího osídlení (cca 1 km od obce Braňany, 2 km od obce Mariánské Radčice), neslouží tedy ke zkrášlení lidských sídel a vzhledem k tomu, že ke kácení je určen pouze zlomek z homogenní pásové výsadby, dřeviny určené ke kácení netvoří ani pohledovou dominantu. Ze všech těchto důvodů se žalovaný ztotožnil s hodnocením estetického významu dřevin jako nízkého.

23. Zohlednit estetickou funkci dřevin při rozhodování o jejich pokácení ukládá zákon o ochraně přírody správnímu orgánu, přičemž toto hodnocení je vázáno na správní uvážení. V daném případě se správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí k uvedené otázce velmi stručně vyjádřil a dospěl k závěru, že estetická hodnota stromů je nízká. Žalovaný pak doplnil podklady k rozhodnutí, a na základě tohoto doplnění pak dospěl k totožnému závěru, že estetický význam dřevin je nízký i s ohledem na to, že dřeviny rostou těsně u sebe, jejich koruny se prolínají, rostou dost daleko od nejbližšího osídlení, a neslouží tedy ke zkrášlení lidských sídel, a navíc je ke kácení určen pouze zlomek z homogenní pásové výsadby, přičemž dřeviny určené ke kácení netvoří ani pohledovou dominantu.
24. Co se týká neprovedení místního ohledání, soud k tomu dodává, že žalovaný při svém rozhodování vycházel z aktuálních zpráv a šetření, konkrétně z přílohy H5-Biologického hodnocení předpolí lomu, dále z dokumentu Plnění biologických podmínek EIA a POPD 2010–2030 dolů Bílina za rok 2017, jakož i ze souhrnného plánu sanace a rekultivace dolů Bílina, a soud nemá za to, že by samotné místní šetření mohlo přinést jiné závěry než odborné studie, ze kterých žalovaný vycházel.
25. Dle § 78 odst. 1 s. ř. s. soud v rámci přezkumu posuzuje, zda nebyly překročeny nebo zneužity zákonem stanovené meze správního uvážení, a dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. pak hodnotí, zda napadené rozhodnutí netrpí nepřezkoumatelností spočívající v nedostatku vymezených důvodů. Ani jedno z uvedených kritérií však nebylo v daném případě naplněno, když žalovaný orgán podrobně a v rámci limitů daných správním uvážením estetickou stránku dřevin zhodnotil a současně i vymezil jednotlivá hlediska, kterými se ve svém rozhodnutí řídil. Lze proto uzavřít, že správní orgány se otázkou estetického významu dřevin zabývaly a zvážily jej natolik dostačujícím způsobem, aby jejich

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

rozhodnutí bylo možné považovat za přezkoumatelná. Uvedená námitka je tudíž nedůvodná.

26. Soud se dále zabýval otázkou hodnocení funkčního významu dřevin určených ke kácení. Rovněž hodnocení funkčního významu předmětných dřevin je vázáno na správní uvážení rozhodujících orgánů. Proto na toto posuzování je možno vztáhnout výše uvedené argumenty týkající se správního uvážení.
27. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí dospěl k závěru, že funkční význam dřevin je s ohledem na skutečnost, že mohou poskytovat biotop pro různé druhy ptáků a bezobratlých, vysoký, ovšem značně jej snižuje skutečnost, že se v daném případě jedná převážně o nepůvodní dřeviny (topol kanadský) s negativními účinky na domácí druhy a silnou schopností šíření. Žalovaný pak doplnil, že *„vzhledem k tomu, že stromy rostou daleko od osídlení a výměra kácených ploch je nepatrná oproti délce těžební linie, je izolační funkce dřevin minimální. Obdobně lze hodnotit meliorační funkci, vzhledem k tomu, že se má kácet pouze malá část pásového porostu dřevin (ke kácení je určen porost v délce cca 120 m po obou stranách pásu dřevin, dlouhého celkem cca 1,5 km), nedojde k významné změně mikroklimatu, vlhkostních podmínek ani protierozivního působení. K ekologické funkci daného porostu, tedy ke skutečnosti, že stromy mohou sloužit jako biotop pro ptáky a bezobratlé, krajský úřad dodává, že tato funkce je výrazně snížena skutečností, že se převážně jedná o geograficky nepůvodní druh (topol kanadský), vysazený na výsypce v rámci rekultivací. Zvýšený ekologický význam tohoto porostu je možné vyloučit, jelikož v rámci běžně prováděných průzkumů předpolí dolu Bílina nebyl v tomto prostoru identifikován výskyt zvláště chráněných druhů vázaných na dřeviny a ani v jiných porostech tohoto typu, tedy v topolových kulturách uměle založených na rekultivovaných výsypkách na Mostecku, se zvláště chráněné druhy saproxylického hmyzu nevyskytují. Na základě výše uvedených důvodů krajský úřad hodnotí funkční význam dřevin jako podprůměrný...“*
28. S přihlédnutím k doplnění úvah o funkčním významu dřevin určených ke kácení v rámci odvolacího řízení dospěl soud k závěru, že tyto úvahy považuje za dostatečně konkrétní a podrobné, aby naplnily podmínky přezkoumatelného správního uvážení. Soud tedy i ve vztahu k posouzení funkčního významu dřevin určených ke kácení dospěl k závěru, že se danou otázkou správní orgány zabývaly v dostatečném rozsahu a jejich úvahy jsou přezkoumatelné. Námitka žalobce je tedy nedůvodná.
29. Žalovaný se vyjádřil i k závažnému důvodu, který je v dané věci dán. Tímto závažným důvodem je postup těžby na dole Bílina, kterou nelze přesunout na jiné pozemky ani realizovat bez kácení předmětných dřevin. I tuto podmínku správní orgány naplnily.
30. S ohledem na shora uvedené je zřejmé, že ačkoliv se správní orgán prvního stupně estetickému a funkčnímu významu dřevin věnoval ne plně dostačujícím způsobem, žalovaný toto pochybení napravil, když doplnil podklady pro rozhodnutí a doplnil i hodnocení estetického a funkčního významu kácených dřevin. Tento postup byl v souladu s principem, že z hlediska soudního přezkumu tvoří rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jeden celek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 4 Ads 123/2009-99).
31. K námitce, že v rozhodnutích správních orgánů absentuje vážení estetického a funkčního významu dřevin na jedné straně a důvodu ke kácení na straně druhé, soud uvádí, že zcela výslovně toto vážení v rozhodnutích správních orgánů není obsaženo, ale z odůvodnění jednoznačně vyplývá, že s přihlédnutím ke skutečnosti, že estetický a funkční význam dřevin byl shledán jako podprůměrný a důvod ke kácení byl shledán jako závažný, vyplývá Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

pak z odůvodnění, že správní orgány dospěly k jednoznačnému závěru, že důvod ke kácení převážil nad estetickým a funkčním významem předmětných dřevin.

32. K námitce žalobce, že nebyly zjištěny všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu zejména tím, že nebyl proveden zoologický průzkum, soud uvádí, že obsahem správního spisu je mj. Příloha H 5 Biologické hodnocení předpolí Lomu z roku 2017 a dále i Plnění biologických podmínek EIA a POPD 2010 – 2030 dolů Bílina za rok 2017, ze kterých vyplývá, že v dotčené území byly průběžně prováděny průzkumy, a to i zoologické průzkumy zaměřené na otázku výskytu chráněných živočichů, jak obratlovců, tak i bezobratlých. Soud má tedy za to, že žalovaný vycházel z aktuálních informací a průzkumů. Ani této námitce žalobce tedy soud nepřisvědčil.
33. K otázce náhradní výsadby, resp. zrušení povinnosti žadatele za vykácené dřeviny vysadit náhradní dřeviny soud uvádí, že podle § 9 odst. 3 zákona o ochraně přírody platí, že orgán ochrany přírody může ve svém rozhodnutí o povolení kácení dřevin uložit žadateli přiměřenou náhradní výsadbu ke kompenzaci ekologické újmy vzniklé pokácením dřevin. Současně může uložit následnou péči o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let. Není tedy dána výslovná povinnost uložení náhradní výsadby. V tomto případě se opět jedná o správní uvážení. Pokud tedy správní orgán dostatečně odůvodní závěr, že náhradní výsadba nebude uložena, nedojde k porušení zákona. V daném případě má soud za to, že žalovaný dostatečně a zcela logicky zdůvodnil, proč náhradní výsadbu neuložil, když se jedná o převážně nepůvodní druh dřevin a jejich umístění je z dlouhodobého hlediska neperspektivní a estetický a funkční význam dřevin je podprůměrný. Správní orgán prvního stupně i žalovaný pak dospěli k závěru, že s ohledem na charakter dřevin a jejich umístění a skutečnost, že dotčená oblast bude následně přetěžena, a tedy dojde k zániku současného biotopu a všech přírodních stanovišť zde se vyskytujících, je kácením vzniklá ekologická újma minimální až zanedbatelná. Žalovaný rovněž odkázal na skutečnost, že podle aktuálně platného souhrnného plánu sanace a rekultivace dolů Bílina, který je součástí správního spisu, bude toto území po ukončení těžby a následné rekultivace součástí jezera Bílina, popřípadě jeho břehů, proto není možné uložit náhradní výsadbu na stejné pozemky ani v jejich blízkém okolí. Ekologická újma bude dle žalovaného v budoucnu kompenzována rekultivací všech ploch dotčených těžbou. Na tomto místě soud podotýká, že příslušné stanovisko EIA ve svých podmínkách právě s ohledem na skutečnost, že v důsledku těžby bude nutné provést kácení stávajících dřevin, obsahuje i podmínku rozsáhlých výsadeb dřevin. Zásadní skutečnost, proč nelze náhradní výsadbu v daném případě uložit, pak správní orgány spatřují v tom, že v obci Bílina v současnosti nejsou vhodné plochy k náhradní výsadbě dřevin, a není tak možné uložit náhradní výsadbu, když nelze konkrétně vymezit prostor, ve kterém k výsadbě má dojít. Na tento problém s náhradní výsadbou poukazoval v odůvodnění již správní orgán prvního stupně s tím, že z toho důvodu nemůže určit konkrétní místo náhradní výsadby. S přihlédnutím k výše uvedenému v daném případě považuje soud závěry žalovaného za přiměřené kácením vzniklé minimální až zanedbatelné ekologické újmě. Soud má za to, že žalovaný řádně zdůvodnil své rozhodnutí o zrušení výroku o uložení náhradní výsadby a řádně vysvětlil, proč v této části změnil rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Ani tuto námitku soud neshledal jako důvodnou.
34. Dle názoru soudu postupem žalovaného, který zrušil výrok II. prvostupňového rozhodnutí, nedošlo k porušení práva žalobce na dvojinstančnost řízení, neboť tímto postupem žalovaný reagoval na odvolání žalobce, který poukazoval právě na to, že náhradní výsadba nebyla mimo jiné i co do místa výsadby v rozhodnutí správního orgánu Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

prvního stupně dostatečně specifikována. S ohledem na neexistenci vhodného místa k náhradní výsadbě v dané obci proto přistoupil žalovaný právě na základě odvolání žalobce ke zrušení výroku o náhradní výsadbě.

35. S ohledem na shora uvedené skutečnosti dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji výrokem I. podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. Současně soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve výroku II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovanému náhrada nákladů řízení nepřísluší.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 24. března 2021

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)